

č.j. ZSB - A/0094/2019

Základní škola a Mateřská škola při Nemocnici Na Bulovce

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ VE
ŠKOLNÍM KLUBU**

Tento dokument nabývá platnosti dne 1. září 2019

Vydala: Mgr. Bc. Radislava Jiříčková
ředitelka školy

OBSAH:

Obsah	2
1. Identifikační údaje	3
2. Konkrétní cíle zájmového vzdělávání	3
3. Výchovně vzdělávací činnost v zájmovém vzdělávání	4
4. Délka a časový plán zájmového vzdělávání	4
5. Podmínky přijímání uchazečů, průběh a ukončování zájmového vzdělávání	4
6. Obsah zájmového vzdělávání	5
7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	5
8. Popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek	7
9. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	9

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní klub IZO: 181 008 513

kapacita: **neuvádí se**

jehož činnost vykonává právnická osoba

Základní škola a Mateřská škola při Nemocnici Na Bulovce

Identifikátor právnické osoby: **600 21 238** **IČ: 63 830 795**

Právní forma: příspěvková organizace

Adresa: Bulovka 1606/5, 180 81 Praha 8 - Libeň

Ředitelka školy: Mgr. Bc. Radislava Jiříčková

Kontakty: 266 082 328, 266 082 329

info@skolabulovka.cz, www.skolabulovka.cz

Zřizovatel: **Hlavní město Praha**

Mariánské náměstí 2, 110 00 Praha 1

Kontakt: Magistrát hlavního města Prahy

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

Jungmannova 29/35, 111 21 Praha 1

tel: 236 005 259 fax: 236 007 147

2. KONKRÉTNÍ CÍLE ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

1. Smysluplně využívat volný čas hospitalizovaných žáků.
2. Odpoutávat pozornost od vlastní nemoci, což významně přispívá k prevenci projevů hospitalismu.
3. Zapojovat zákonné zástupce nezletilých žáků do nabízených aktivit zájmového vzdělávání.
4. Učit žáky aktivně chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědný.
5. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám a učit je žít společně s jinými lidmi.
6. Podporovat žáky při projevování vlastních emocí v chování a jednání, zejména při prožívání náročné životní situace.
7. Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.
8. Rozvíjet u žáků schopnosti spolupráce.
9. Motivovat žáky pro celoživotní učení.
10. Rozvíjet tvořivé myšlení, logické uvažování a řešení problémů.

3. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOST V ZÁJMOVÉM VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání ve školním klubu se uskutečňuje:

- pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování
- příležitostnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování
- osvětovou činností včetně shromažďování a poskytování informací pro děti, žáky a popřípadě i další osoby, a činností vedoucí k prevenci rizikového chování a výchovou k dobrovolnictví
- individuální práci, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí a žáků
- využitím otevřené nabídky spontánních činností

Zájmové vzdělávání ve školním klubu se uskutečňuje formou nepravidelné a příležitostné docházky.

4. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Délka vzdělávání ve školním klubu je dána délkou hospitalizace žáka v nemocnici. Přesná délka se u jednotlivých účastníků liší podle možností účasti na aktivitách školního klubu v závislosti na aktuálním zdravotním stavu každého jednotlivce.

Jelikož složení účastníků zájmového vzdělávání není nikdy předem známé, odvíjí se vždy nabídka jednotlivých činností z aktuální situace na každém oddělení zdravotnického zařízení.

5. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ, PRŮBĚH A UKONČOVÁNÍ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Školní klub poskytuje zájmové vzdělávání zejména žákům 2. stupně Základní školy a Mateřské školy při Nemocnici Na Bulovce, žákům 2. stupně jiných základních škol, žákům nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře, kteří jsou hospitalizováni v Nemocnici Na Bulovce. Dále se mohou, v případě volné kapacity školního klubu, stát účastníky i žáci 1. stupně Základní a Mateřské školy při Nemocnici Na Bulovce, žáci 1. stupně jiných základních škol a žáci středních škol a učilišť (dále účastníci). Stávají se jimi na základě podepsaného Souhlasu zákonného zástupce se zařazením žáka do školy při zdravotnickém zařízení. Účastníky mohou být také zákonní zástupci nezletilých žáků a další fyzické osoby.

Školní klub vykonává činnost ve dnech školního vyučování, po dohodě se zdravotnickým zařízením také v době školních prázdnin. Účast ve školním klubu je dobrovolná.

Zájmové vzdělávání ve školním klubu je ukončeno vždy ukončením hospitalizace žáka.

6. OBSAH ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání ve školním klubu poskytuje účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením **na oblasti**: uměleckou, pracovní, literární a jazykovou, přírodovědnou, společensko – vědní, odpočinkovou a relaxační, osvětovou a zdravotnědnu a mediální. Odpočinkové a relaxační činnosti probíhají dle zdravotního stavu jednotlivých účastníků i vícekrát za den v různě dlouhých časových úsecích.

Ve všech oblastech převažuje **individuální vzdělávání** a to nejen při samotných činnostech, ale i při vytváření podmínek pro možnosti uplatnění každého jednotlivce, ať již má v danou chvíli jakékoliv zdravotní omezení.

Do nabídky **spontánních činností** zařazujeme poslechovou činnost, četbu knih a časopisů, deskové hry, hlavolamy, didaktické hry, využití iPadů s připojením k internetu, sledování filmů. Účastníci využívají veškeré prostorové a materiální vybavení buď samostatně, nebo s účastí vychovatelky. Pokud účastník není hospitalizován se zákonným zástupcem, umožňujeme mu **přípravu na vyučování** s pomocí vychovatelek.

Konkrétní náměty jsou inspirovány aktuálním děním ve společnosti, ve sportu, ročním obdobím, apod. a podle možností účastníků jsou realizovány formou jednotlivé příležitostné akce, účasti v soutěžích, divadelního představení, účasti při návštěvách Zdravotních klaunů a v krátkodobých projektech školy.

Některá témata korespondují s **průřezovými tématy** školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a jsou realizována především formou krátkodobých projektů. Jedná se zejména o průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova a Multikulturní výchova**. Jejich obsahová náplň je také „rozpuštěna do života školy“, prolíná se zcela spontánně každodenním životem dětských pacientů. Ti se ocitají většinou v neznámém prostředí, uprostřed kolektivu, který si nevybrali a navíc ve zhoršeném zdravotním stavu. Úkolem pedagoga v této situaci je nejen pomoci každému dítěti, aby tuto náročnou životní zkoušku zvládlo co nejlépe, ale vytěžilo z ní nové zkušenosti, které bude moci uplatnit v budoucnu.

7. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Všem účastníkům vzdělávání ve školním klubu jsou, vzhledem k hospitalizaci, poskytována podpůrná opatření prvního stupně. Tato opatření slouží zejména ke kompenzaci obtíží vzniklých v důsledku aktuálně zhoršeného zdravotního nebo psychického stavu. Východiskem pro poskytování konkrétních podpůrných opatření je zejména pozorování a rozhovor s účastníkem, popřípadě jeho zákonným zástupcem.

Poskytovaná podpůrná opatření:

1. Metody práce

Zvolené metody práce podporují kvalitu poznávacích procesů žáka, zvláště pak aparátu řídicího osvojování nových poznatků (myšlení, pozornost, paměť), respektují míru nadání žáka a jeho aktuální zdravotní a psychický stav.

Orientují se na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem, dále na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování. Aktivizují a motivují žáka a upevňují jeho pracovní návyky i během hospitalizace.

Klade se maximální důraz na individualizaci výuky, což zahrnuje zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování jeho aktuálních možností, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby mohl prožívat úspěch.

Volí se taková forma práce, která umožní přiměřenou kontrolu a poskytování zpětné vazby, respektování pracovního tempa žáka.

2. Organizace práce

Stěžejní formou je individuální práce. Pokud je to vhodné a aktuální složení žáků a jejich zdravotní stav to umožňuje, přistupuje pedagog ke skupinové práci, kde zadává podle aktuálního složení skupiny buď diferenciované úkoly či naopak úkoly vyžadující kooperativní přístup žáků. Pro podporu žákovy práce je důležité vhodné nastavení průběhu, struktury a délky jednotlivých aktivit.

3. Hodnocení

Je podporováno sebehodnocení žáka.

4. Přímá podpora

Účastníkovi je poskytnuta pomoc takovou formou, která přesně odpovídá jeho aktuálním možnostem. V neposlední řadě získává okamžitou zpětnou vazbu o výsledcích své činnosti.

5. Pomůcky

Kromě běžně dostupných pomůcek jsou k práci při zájmovém vzdělávání hospitalizovaných žáků využívány tablety a PC, didaktické hry a kompenzační pomůcky (polohovací stolky, držáky na tablety, držáky karet, apod.).

8. POPIS MATERIÁLNÍCH, PERSONÁLNÍCH A EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Materiální podmínky

Činnost školního klubu probíhá na čtyřech hlavních dětských odděleních nemocnice – ortopedickém, chirurgickém, pediatrickém a infekčním. Dále pedagogové docházejí na vyžádání zdravotnického personálu na oddělení kožní a ORL. Z rozdílných **prostorových podmínek** na jednotlivých odděleních vycházejí také odlišné podmínky pro práci školního klubu.

Ortopedie – činnost probíhá v učebně, kde je k dispozici pevný počítač, v jídelně, v herně a také v pokojích, přímo u lůžka

Chirurgie – žáci mají možnost pracovat v jídelně, kde mají také k dispozici pevný počítač a samozřejmě na pokojích přímo na lůžku, pokud to jejich zdravotní stav vyžaduje

Pediatric – převážná část aktivit probíhá v jídelně, kde je možné využít pevný počítač, žáci mohou také plně využívat prostory herny, samozřejmě je práce v pokojích na lůžku

Infekční oddělení – jedinou variantou je práce v pokojích, neboť pacienti se nesmí, vzhledem k různým diagnózám, sdružovat ve společných prostorách

ORL – veškerá činnost probíhá v prostorných pokojích, kde jsou k dispozici pomůcky a materiál

Kožní – žáci mohou pro svou činnost využít, kromě pokojů, také společnou jídelnu

Z hlediska **vybavení** mají pedagogové na všech odděleních pro svou práci k dispozici velké množství společenských, deskových i didaktických her, stavebnic a konstrukčního materiálu i veškerý výtvarný materiál. Dále je možné využívat nabídky naučné i zájmové literatury z knihoven na jednotlivých odděleních, k relaxaci a odpočinkovým činnostem slouží také televize a DVD a CD přehrávače. Každý pedagog má k dispozici iPad, který podle vlastního uvážení může půjčovat účastníkům, kteří kvůli zdravotnímu omezení nemohou využívat k práci pevný počítač. Na všech odděleních mají žáci možnost bezdrátového připojení k internetu.

Personální podmínky

Zájmové vzdělávání ve školním klubu zajišťují zpravidla čtyři vychovatelky. Vzhledem k charakteru zařízení se vedení školy snaží zajistit pedagogy se speciálně-pedagogickým vzděláním, případně podporuje všemi dostupnými prostředky jeho doplnění. Dále si všichni pedagogové průběžně prohlubují své vzdělání v akreditovaných kurzech a v neposlední řadě také samostudiem.

Na pedagoga pracujícího ve školním klubu při nemocnici jsou kladeny některé zvýšené nároky, zejména v oblasti jeho osobnosti. Jednou z nejdůležitějších vlastností je *schopnost improvizace*, neboť pedagog často předem neví, jaké složení dětí ho čeká. Proto kromě přípravy na situaci z předešlého dne musí být připraven pohotově reagovat i na mnohé nečekané změny. Z toho vyplývá také požadavek *maximální flexibility* jako schopnosti pružně se přizpůsobit momentální situaci. Pedagog musí akceptovat skutečnost, že dítě je v nemocnici především proto, aby došlo ke zlepšení jeho zdravotního stavu. Proto musí být i pedagog školního klubu schopen dělat kompromisy a svým *asertivním jednáním* dosáhnout *týmové spolupráce* mezi sebou a svými kolegy, zdravotníky, rodiči a dítětem. Neopominutelná je schopnost *udržení určitého odstupu a nadhledu*, neboť není možné prožívat bolest všech dětí osobně. Z uvedeného vyplývá, že pedagog pracující ve škole při nemocnici musí být také sám *citově zralý*, aby nedocházelo k neprofesionálnímu chování v oblasti citových vztahů a vazeb a dostatečně vybaven kompetencemi komunikativními, neboť je často prostředníkem mezi dítětem a zdravotníky a určitým spojením se světem mimo nemocnici. Celým svým vystupováním má pak možnost působit na *utváření postojů a hodnot*, které je možné v atypickém prostředí nemocnice dobře formovat.

Ekonomické podmínky

Vzdělávání ve školním klubu je poskytováno **bezúplatně**. Doplnování materiálního vybavení je financováno z rozpočtu školy a jiných zdrojů. Vzhledem k tomu, že činnost je provozována v prostorách nemocnice, nevznikají žádné další náklady vyplývající z provozu a údržby budov, apod.

9. PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Pracovníci školního klubu dodržují veškerá hygienická pravidla.

- Nosí předepsané ochranné oblečení, a to zejména při práci s osobami trpícími infekčním onemocněním
- Během vykonávané práce nekonzumují potraviny, pacientům nepodávají nápoje, ani potraviny
- Neúčastní se hygienické obsluhy pacientů
- Pomůcky, hračky a další materiál udržují v čistotě a nepřenášejí je na jiná oddělení
- Dbají všech pokynů zdravotnického personálu o omezeních při zaměstnání účastníků
- Se zvýšenou pozorností pracují s účastníky alergickými a astmatickými
- Plně respektují zákaz manipulace s ležícími pacienty

Pracovníci školního klubu jsou přítomni na klinikách nemocnice pouze po dobu určenou režimem školy, která byla jejich vedoucími pracovníky potvrzena. Pořádá-li školní klub na některé z klinik mimořádnou akci (beseda, hudební či jiné představení, vánoční pořad, apod.), vedení školy předem uvědomí pracoviště a pracovníci školního klubu ji po celou dobu trvání zajišťují.

V případě činností realizovaných mimo lůžková oddělení nemocnice může jeden pedagogický pracovník vzít se souhlasem ošetřujícího lékaře skupinu maximálně dvou účastníků. Po celou dobu plně odpovídá za jejich bezpečnost a přihlíží k jejich fyziologickým potřebám, aktuálnímu zdravotnímu stavu a doporučení zdravotnického personálu.